

**ПОДІЯ В ІСТОРИКО-ЕТНОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ УКРАЇНИ –
ПЕРШЕ ВИДАННЯ ПРО ЖІНОЧУ ФІЗІОЛОГІЮ, ЖІНОЧЕ ТІЛО
ТА ПОВ'ЯЗАНІ З НИМ НАРОДНІ ВІРУВАННЯ**

Рецензія на книгу Ігнатенко Ірини "Жіноче тіло у традиційній культурі українців".
– К., Дуліби, 2013. – 228 с.

Поява книги Ірини Ігнатенко "Жіноче тіло у традиційній культурі України" свідчить про те, що соціальна історія, культурна антропологія поступово проникають у вітчизняний науковий простір. Книга, безумовно, заповнила наявну лакуну в науковому дискурсі про народну культуру. Те, що раніше вважалося непристойним, не вартим уваги, дріб'язковим нарешті знаходить наукове визнання і стає предметом наукового дослідження. Історія все більше стає соціально орієнтованою, "повертається обличчям до людини", осмислює причини її радощів і смутку, повсякденні реалії життя, особливості здоров'я, гігієни, ставлення до дітей, шлюбу, сім'ї тощо.

Протягом тривалого періоду на тему сексуальності, тілесності було накладено табу через її нібито непристойність і делікатність. Тому й дослідники не приділяли цій проблемі належної уваги, обмежуючись кількома загальними фразами. Залишаючись на маргінесі наукових досліджень, ця тема в Україні й понині має багато плям.

Дослідниця Ірина Ігнатенко провела ґрунтовне дослідження. Праця написана на основі солідних джерел, інформативні можливості яких не викликають сумнівів. Очіма етнологів проаналізовано найбільш табуйовані ділянки традиційної культури: жіночу фізіологію і репродуктивне здоров'я, особливості інтимних відносин і гігієна статевих відносин у сільській культурі, способи контрацепції і позбування небажаної вагітності, жіночі та венеричні хворобам, клімактеричний періодів в фізіологічному циклі жінок.

Наукове дослідження стосується прихованих, потаємних, особистих, інтимних моментів життя людини. Осмислення змісту книги дає можливість глибше розкрити та зрозуміти світоглядні, моральні, релігійні, етичні, культурні цінності української жінки.

Логічно вибудована структура роботи відповідно до періодів життя жінки: від дорослішання до старості, від розквіту до згасання.

Ірина Ігнатенко роботу підготувала на ґрунтовних, репрезентативних і достовірних першоджерелах, а також використала зібрані аматорами і професіоналами-етнологами усні свідчення. На відміну від загальноприйнятої у вітчизняній етнології традиції переказування джерел, дослідниця їх просто цитує, що сприяє більшій об'єктивності та реалістичному висвітленню теми, адже багато їх не терпить довільної інтерпретації. Праця особливо буде корисною тим дослідникам, котрі працюють у суміжній темі з обраною проблемою дослідження, адже більшість джерел, які розпорошені по рідним бібліотекам, архівам, систематизовано в монографії. Багато з них Ірина Ігнатенко ввела в науковий обіг.

Авторці вдалося подати науковий текст у доступній, зрозумілій формі для широкого читачького загалу. Тому й робота буде цікавою не лише науковцям, але й пересічним громадянам.

Хотілося б побажати молодій дослідниці успіхів, натхнення, невичерпної енергії, здоров'я і ще багато здобутків на ниві етнологічної науки України.